

NAUJIENOS

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian
In The United States

LIetuvių LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ
THE LITHUANIAN DAILY NEWS

VOL. LXII

Price 20 c.

Chicago, Ill. — Trečiadienis, Wednesday, December 21, 1977

Nr. 299

ALTAS KVICIA VISUS I VIENINGA DARBA

IRANAS GALI GINTI TAIKĄ ARTIMUOSE RYTUOSE

Amerikiečiai skaito Iraną svarbiausia gynybos
pozicija visoje Persijos įlankoje

WASHINGTON, D. C. — Iranas tapo pačia svarbiausia Amerikos gynybos pozicija visoje Persijos įlankoje. Visi žino, kad sovietų valdžia stengiasi išgyti kelias pozicijas Persijos įlankoje, kad galėtų karo metu padaryti galimai daugiau žalos laisvam pasauliui. Silpna vieta skaitosi: Saudi Arabija. Sovietų karo laivai bet kurioje vietoje galėjo priplaukti prie Saudi Arabijos krantų ir išleisti ten savo tankus. Amerikai būtų sunku ant greitųjų pastoti kelią Saudi Arabijos invazijai, bet tas reikalas greičiau sprendžiamas Irane. Irano karo jėgos taip paruoštos, kad jos gali padėti gintis bet kuriai Persijos įlankos valstybei.

Irano ir Saudi
Arabijos degalai

Kaip Irano, taip ir Saudi Arabijos degalai yra nepaprastai svarbus dalykas Amerikos karo jėgoms ir pramonei. Reikia neužmiršti, kad Amerika kiekvieną dieną nuperka iš Saudi Arabijos 8 milijonus ir 500,000 statinių degalų. Dalis jų eina Amerikos karo laivams ir lėktuvams aptarnauti, o kita dalis mūšinė Amerikos pramonei. Amerikiečiai perka degalus Irane. Amerikos užpirkimai tokie dideli, kad iš Irano amerikiečiai gauna bent 6% visų savo degalų. Manoma, kad Irano šachos paskutinės kelionės metu į Washingtoną buvo aptarti ir sutarti šaltiniai kiekvienos valstybės uždaviniai. Atrodo, kad Iranas yra pakankamai pasiruošęs ginti laisvojo pasaulio pozicijas Persijos įlankoje.

Pakaitos Namų
savininkų draugijoje

CHICAGO, Ill. — Praeitą penktadienį įvykęs Marquette Parko Namų savininkų draugijos visuotinis narių susirinkimas padarė didelių pakaitų draugijos vadovybėje. Nominacijų komisija, turėdama galvą buvusios silpnybės nepasiūle nei vieno kandidato, kuris prie nugalėjimo galėjo prisidėti. Nominacijų komisija nepasiūle išrinkti visos eilės pareigūnų, kurie truks laikus norėjo pasilikti vadovybėje. Nauju draugijos pirmininku išrinktas girtininkas Juozas Skeivys, o draugijos sekretorium išrinktas Ignas Petrasauskas.

— Iš Pietų Afrikos Namibijon atbėgusieji politiniai bėgliai tvirtina, kad Pietų Afrikos policija kankinanti suimtus juodžius, norintius priėti prie valstybės valio.

Šaltas, debesuotas
Saulė teka 7:14, leidžiiasi 4:21

Brežnevą paguldė
sovietinė šiltinė

MASKVA, Rusija. — Leonidas Brežnevą, Sovietų Sąjungos maršalą, prezidentą ir komunistų partijos pirmąjį sekretorių, sučiupo sovietinė šiltinė. Paskutiniiais metais Brežnevas labai dažnai gaudavo biaušias slogas. Jis bandė nepersikaldyti, bet mažiau sias skersvėjis jį paguldavo. Šį kartą jį taip pat gerokai prispaudė. Jis buvo priverstas atsakyti nuo kelių svarbių kalbų ir net nuo savo 71 metų gimtadienio. Jam, kaip galingiausia sovietų valdytojų, būtų buvęs suruoštas labai didelis minėjimas, bet jis pats negalėjo jame dalyvauti. Diplomatai jau išista savaitę niekur jo nematė. Iš Kremliaus jis nebuvo kojos iškėles.

Keturis genai
dar nesužadėta

PEKINAS, Kinija. — Kinijos vicepremieras Li Hsienien pasakė, kad buvusio komunistų partijos pirmininko Mao Cetungo žmona ir trys kabineto nariai nesusužadėta. Didokas jų šalininkų skaičius bandžiusių ruošti perversmą, buvo sušaudyti, bet šie keturi komunistai, norėję nuversti komunistinę vyriausybę, ramiai gyvena Kinijos kalėjime. Jiems patarta nepolitikuoti, nekurstyti savo šalininkų bet rašyti savo biografijas. Buvo paslinkti gandai, kad šie keturi komunistai jau sušaudyti, bet išaišgingai gyvena ir gauna pragyvenimui reikalingus patarnavimus.

Skelvys vadovaus
namų savininkams

CHICAGO, Ill. — Praeitą penktadienį įvykusiame Marquette Parko namų savininkų draugijos vadovybėje padarytos radikalios pakaitos. Praeitą mėnesį vykusiam susirinkime vadovybė buvo aštriai pakritikuota už tuščias šnėkas ir nedidelį darbą. Parinkta nominacijų komisija pasiūle rinkti visai kitus žmones, kad galėtų būti naresni. Pirmininku išrinktas Juozas Skeivys, buvęs Lietuvos girininkas, savo laiku pasireiškęs demokratinėse organizacijose, pasistatęs puikų dviejų aukštų mūrinių namų ir išleides vaikus į mokyklą. Draugijos vicepirmininku išrinktas naujieniešas pažį

Ziemos metu visa šiaurės Europa važinėjo rogenimis. Roges naudojo šiaurės Amerikoje ir Kanaadoje. Vietomis dar ir šiandien formaliai naudoja rogetes, bet didesniais keliais jau naudoja automobilius, jei traktoriai nustumia sniegą. Paveiksle matoma ški iinka, važiuojanti su šeima į miestelį.

NELEIDO MASKVAI APKARPYTI DEBATŲ ŽMOGAUS TEISIŲ KLAUSIMU

Belgrado konferencija nutarė kelti žmogaus
teisių žalojimą sekančioje sesijoje

BELGRADAS, Jugoslavija. — Sovietų valdžios atstovai, vadovaujami J. Voroncovo, bandė įtikinti konferencijos atstovus, baigiant šią prieškalėdinę sesiją, baigti ir žmogaus teisių žalojimo klausimą, bet Voroncovui nepavyko. Konferencija svarstė sovietų atstovų pasiūlymą, bet nutarė pasielgti visai priešingai. Žmogaus teisių klausimas nebaigiamas prieš Kalėdas. Jis bus svarstomas prieš Kalėdas, jis bus keliamas ir po Kalėdų.

Sovietų atstovai
negali sauvaiuoti

Sovietų Sąjungos delegacija šios sesijos pabaigoje pakeitė savo taktiką. Pradžioje jie rengėsi pristatyti savo vaizą. Jie keliis kartus net grasino, kad išvažiuos namo. Jie žinojo, kad šitokių savo algesių būtų uždare Belgrado konferenciją Amerikiečiai jiems pasakė, kad tuo metu panaikinsite visus Helsinkio konferencijos nutarimus. Vietoj grasinimų, sovietų delegacijos pirmininkas Voroncovas gražiai pasiūle baigti. Jam atrodė, kad visi klausimai, kurie Belgrade buvo keliami, jau baigti, bet paaiškėjo, kad taip nebuvo. Ne tik amerikiečiai, bet ir kitų Europos valstybių atstovai pasipriešino tokiam pasiūlymui. Europiečiai nori aiškų pažadų iš sovietų atstovų, kad bus imtasi priemonių žmogaus teisių žalojimams sustabdyti.

— Sovietų valdžia skuba statyti raketas leidžiančius narlaivius, visai nekreipdama jokio dėmesio į krašto ūkį ir duonos stoką. Apskaičiuojama, kad jau turės vandenynuose rusai jau turės 950 nedidelių narlaivių, kuriais gali paleisti atomines raketas.

— Bethlehem plieno bendrovė yra pasirzusi kelti plieno kainas.

tamas žurnalistas Ignas Petrasauskas. Stasys Patlaba kandidatavo pirmininkus, bet pasliko ant ruoju vicepirmininku. Susirinkimas nebuvo gausus, bet pradėjo be didelių diskusijų.

Izraelis pasistatė
povandeninį laivą

HAIFA. — Izraelis sekmadienį nuleido į vandenį naują pastatytą povandeninį laivą, pavadintą Rahav ir Izraelio generallinio štabo viršininkas gen. Mordechai Gur tą progą pasakė, kad tas laivas "garantuos Izraeliui laisvą navigaciją Viduržemio jūroje ir budriai padės saugoti Izraelio sienas".

Povandeninis Rahav yra 150 pėdų ilgumo ir sveria 600 tonų. Nuleidimo karškos ceremonijos įvyko Haifos uoste. Rahav buvo statytas Anglijoje ir varomas natūraliu kuru, ne atomų branduoliais.

Karaliui stato
12 milijonų jachtą

AMSTERDAMAS, Olandija. — Olandijos geriausia laivų statybos bendrovė stato Saudi Arabijos Karaliui ištaigingą jachtą, kad jis karščių metu galėtų pailsėti ir valstybės reikalus svarstyti. Jofe bus patys moderniausi elektroniniai įrenginiai. Jis galės susisiekti su kiekviena valstybe provincijos gubernatorių ir aptarti bėgamuosius reikalus. Jachta turi galingus motorus, galės greitai pasiekti bet kurį valstybos pakraštį.

CHICAGO, Ill. — Plačiai pažįstamas visuomenės veikėjas Kazys Ulevičius, be samonės nuvežtas į Christ Community ligoninę, kau pradeda atsigausti. Jis gerokai sustiprėjo. Jeigu sustiprėjimas nepablogės, tai Kalėdoms gydytojai gali jį kokiai dienai išleisti iš ligoninės. Jam dar tebeskauda galvą ir sprandą, bet tie skausmai mažėja. Jis guli 646 kambaryje, pirmo laivo. Jo telefonas yra toks: 425-8000, ext. 3636. Ligonį muolt lanko žmona Stasė Ulevičienė, jos sūnus Ray ir marti Nancy. Sutrenktojo pažįstami ir artimieji linki jam greitai susiprėti ir automobilio laimės sutrenkimus atitaistyti. Važiuoti nemokančios moterys trenkė į jo mašinos priešakį ir smarkiai jį apdaužė.

JUNKIME GRETAS BENDROM LAISVINIMO PASTANGOM

Su giliu lietuvišku nuosirdumu sveikiname mūsų patriotinę visuomenę Klėdų įvenčių proga dėkonomi už moralinę ir materialinę paramą ir linkėdami, kad Nauji 1978 metai mums visiems būtų dar našesni Lietuvos laisvinimo fronte.

Kipro salos
grobikai apsupti

NIKOSIJA, Kipras. — Buvo paskelbta žinia, kad Kipro salos grobikai paleido Achilį Kyprianą be jokių sąlygų. Jiems atrodė, kad policija baigia juos apsupti ir todėl jie 19 metų bernuką paliko ir pabėgo. Policija buvo netoli jų, bet jų vis delto nesučiupo. Kipro salos prezidento siūnus praeitą šeštadienį dar buvo grobikų rankose. Grobikai graikai reikalauja, kad iš visų Kipro salos kalėjimų būtų paleisti graikai, norėjusieji prijungti salą prie Graikijos. Salos prezidentas pareškė, kad kalinių jis nepaleis net ir tuo atveju, jeigu jo siūni būtų atimta gyvybė. Prezidentas nenoris lauzyti veikiančių įstatymų.

NESAUGUS TURIZMAS
AFRIKOJE

Staigi mirtis artilerijos paplūpa iš artimos Zambijos nutaikyta į Rodezijos šiaurvakariuose esantį Victoria Falls rezervatą, sužeidė septynis civilius. Arti pusvalandžio trukęs apšaudymas padarė rimtų nuostolių populiarų turistų viešbučiui Victoria Falls. Rodezijos kariuomenei pradėjus šaudymą skersai Zambijos upę, "atakuotojų pozicijos buvo nutildytos", skelbiama Rodezijos pranešime, jį nepasakyta, ar tie 7 sužeistieji buvo vietiniai ar turistai.

Senatas susirūpino
juodais plaučiais

WASHINGTON. — Norėdamas greičiau baigti įsisėnėjusią "padėtį be išleties" Senatas ketvirtadienį priėmė visai atskirą įstatymdavystę, kuri leis ir pagreitins finansavimą programoms pagalbėti "juodųjų plaučių" ligonims. Senato priimtas bilius persiustas Atstovų Rūmams, Tikimasi ateinančiais metais tam reikalui pagalbėti.

"Juodaplaučių" vadinama liga pneumonocionosis, kai perliga laiką dirbant akmens anglių dulkėse nuo jų pajuduoja plaučiai ir kt. kvėpavimo organai.

Stengiasi įšaldyti
degalų kainas

RYADM, Saudi Arabija. — Saudi Arabija, Kuaitas ir kitos degalų gaminančios valstybės planuoja įšaldyti aliejaus kainas visiems 1978 metams. Atrodo, kad arabų valstybės šiuo reikalu jau susitarė, ir jos jau pradėjo pasitarimus su Venezuolos valstybės atstovais. Jeigu aliejaus ir degalų kainos būtų stabilizuotos ilgėsiams laikui, tai ir pasaulio ūkio reikalai būtų stabilizuoti.

Jūsų taip nuosirdžiai remiama Amerikos Lietuvių Taryba stengėsi Lietuvos reikalą pristatyti svarbiojoje paskutinio laikotarpio tarptautinėje konferencijoje Belgrade. Perteikėme Helsinkio komisijai Washingtono išsamų liudijimą apie sunkumus ir skriaudas okupuotoje Lietuvoje, įteikdami memorandumą žmogaus teisių klausimu, kalbėdami visų trijų Baltijos valstybių vardu.

Amerikos Lietuvių Taryba suvaidino pagrindinį vaidmenį, kad senatorius Robert Dole Belgrade padarė reikšmingą pareiškimą Lietuvos ir kitų Baltijos valstybių reikalui. Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininko dr. Kazio Bobelio dalyvavimas Belgrade konferencijos posėdžiuose ir kontaktavimas svarbiųjų JAV delegacijos vadovybės narių buvo ypatingai svarbus siekiant Lietuvos klausimą kelti tarptautiniame forume, reikalaujant netik žmogaus laisvių, bet ir laisvo tautos apsisprendimo.

Ateinančiuose metuose stengsimės panaudoti kiekvieną susidarancią galimybę išskirti Lietuvos pavergimo neteisėšes ir reikalauti Lietuvai laisvės. Be to, tikimės, kad sekančioje Europos Saugumo ir kooperacijos konferencijoje 1980 m. pavyks Lietuvos klausimą išskirti tarptautinėje politinėje arenoje dar stipriau, negu jis buvo iškeltas Belgrade. Čia reikalinga mums visų pagalba ir parama.

Junkime jėgas bendram pavergtos Lietuvos laisvinimo darbui. 1977 m. gruodžio 19 d.

Amerikos Lietuvių Taryba

Greyhound buso nelaimė
iš Chicagos-Miami

PLENTU 24 Nashville, Tenn. — Šeštadienio naktį migloje ir lietuje važiuodamas iš Chicagos į Miami Greyhound autobusas netoli nuo Nashville paslydęs atsitrenkė į akmens krantinę — rezultate trys keleiviai užmušti ir 31 sužeista. Autobuso kontaktas su granito akmenis siena buvo tiek smarkus, kad visas jė kairysis šonas atsiplešė. Autobusas iš Chicagos su 43 keleiviais išvyko žiavos dienos metu, nelaimė įvyko Nashville jau pervažiaus. Šoferis, aiškinosi važiaugęs 45 mylių per val. greičiu ir pastebėjęs ant kelio sustojusį automobilį norėjęs jį aplenkti kai autobusas paslydo.

TVIRTA SVEIKATA - PASTOVI LAIMĖ

Kūno, proto ir jausmų darnos pagrindai
Naujausio mokslo žinių populiarius perėjimas
JONAS ADOMAVIČIUS, M. D.

KALEDOS ARTI — ŽMONISKUMAS TOLI

Dyškiausias tikro žmogaus — kalėdiškos asmenybės ženklas yra kreipimas dėmesio į didžiausią savo negerovę ir stengimasis taisyti — jos atsikratyti.

Kalėdiška tiesa

(Tęsinys)

Baisius vargus neša charakterio su trichinomis užkrėstomis kiaušinėmis: buvo draudžiama valgyti kiaušieną, nes tada neturėta priemonių kovai su trichinomis (viriais).

Reikiamo charakterio trūkumas veda mus klampynėm net ir religiniuose reikaluose. Štai viena pamaldų pasaulyje ir šiame krašte pasklidusi dviejų milijonų žmonių grupė įsiskaitė senuose raštuose tiesą, kad "ne-galima gerti žmogaus kraujo (suprask, negalima užmušti žmogų — A.), nes kraujyje esanti žmogaus siela". Tai tiems esanti žmogaus siela. Tai tiems laikams priimtinas senovinio žmogaus tvarkymas — vienas kito neskriausdamas. Panašiai senais laikais buvo tvarkoma

su trichinomis užkrėstomis kiaušinėmis: buvo draudžiama valgyti kiaušieną, nes tada neturėta priemonių kovai su trichinomis (viriais).
Netvarka prasideda, kai dabartiniai religininkai, dėl savo charakterio netvarkos, ima prisilaikyti persenuosio — tiesai negalima gerti žmogaus kraujo (suprask, negalima užmušti žmogų — A.), nes kraujyje esanti žmogaus siela. Tai tiems laikams priimtinas senovinio žmogaus tvarkymas — vienas kito neskriausdamas. Panašiai senais laikais buvo tvarkoma

savo neklauskam

Minėti charakterių pasilpu-sieji — kraujo transfuzijos bū-tiname reikale — mirtinoje li-goje atsiskaitę gydytojams išsiuntinėjo brošiūrą pasiaiški-nimui, kodėl jie taip elgiasi. Gir-di, jie dėl savų suprantamų religinių įsitikinimų taip daro save ir saviškius pasekėjus žu-do. Tikrumoje, jokia dėmesio verta religija nepritaria neisa-vizudystei. Čia reikėtas yra vi-sai kitur paslėptas: jie nesilei-džia apturinti kraujo transfu-zijos net būtinam reikale dėl vie-nos jų asmenybės dalies sumen-kimo. Taip elgdamiesi jie žudo save ir saviškius pasekėjus. Panašiai sumenkę savo asmenybės vienoje dalyje žudosi mūsų krai-čio nepažindami žalos rūkant ir svaiginantis, o jaunimas — nie-kais laikydamas savizudystę narkotikais. O ar kitokią as-menybės menkystę turi moti-nos savo išsėjęs vaikus žudan-čios, bei politikieriai (su kai-kiais advokatais bei teisėjais) kuriais advokatais bei teisėjais) patį rūkymą. Jiems asmenybę pasilpusiems negalioja tiesa, "nuo adatėlės einama prie ku-melės". Nelaimė, kad charakte-rių pasilpusieji patenka į atsa-

kingas vietas — į žmonių be-laisvės kancijos priartinę: lėta-džia po truputį mirtiną rū-kyti, tik ne vairuojant. Ar kas matė — girdėjo tokią menkystę — žmogaus esmės nesupratimą? Tai tokie pat niekai, kaip pata-rimas vogti — tik ne sekmdie-niais, persivalgyti, tik ne penk-tadieniais, tėvus prisiminti tik Kalėdose. Tiesa žmoniškai yra, kas aš, tamsa ir jis turime el-g-tis žmoniškai-kalėdiškai ne tik per visą savo amžių — per 365 dienas metuose, per septynias dienas savaitėje. O kad taip žmo-niškai gyventi pajėgtume — tu-rime visų pirmą išmokti svar-biausios žmogui būtinios specia-lybės: charakterio (asmenybės — jausmų) tvarkinimo; tik tada mes pajėgsime būti žmo-niškai besieliančiais, kaip iš-mokslintas gydytojas ar inžinie-rus mokoviskai atlieka savas pareigas. Žmogui Tvėrėjas jau suteikė visas galimybes būti gy-dytoju, inžinierium bei asme-nybės žmoniškai — tik naudo-kimės duotais įrankiais tokių gėrybių atsiėkimui, niekieno be savo darbo nemaldaudami pa-galbos iš šalies.

Pilna charakterio tvarka žmogui būtina

Kaip kepta ir nedakėta bul-vė skrandį gadina — taip ne-dakėtas — asmenybė (savo charakteriu) nesutūpėtas asmuo yra ligų puodas pats sau ir kiek-vienam kitam. Mat, yra ligų, kurių eigoje tikrą mirtį galima atitolinti reikiama atlikti krau-jo transfuzija. Dabar šios sri-ties mokslas yra labai išstobul-jęs. Perpilamas žmogaus krau-jas tik atitinkamos rūšies ir tik neapkrėstas jokiais ligomis. Todėl transfuzija yra geras — kartais gyvybę gelbstintis vais-tas.

Čia prisimintina tiesa, kad mes turime stengtis visapusiškai su-sitvarkyti su savo charakteriu. Vien tik dalina charakteriję tvarka dar neužtikrina žmogui pilnos laimės, geros sveikatos. Mat, net ir nedidelis puode ply-šys verčia uodą iš jo pareigų. Taip pusidūda ir su žmogaus dalimi charakterio pasilpinu. Žmogus turi būti asmenybė — savo charakteriu pilnai sveikas, jei jis nori laimingas būti ir pa-jėgti kitam laimės teikti.

Nežiūrint, kad minėti trans-fuzijos atsiskaitę žmonės yra keliais atžvilgiais labai pa-vyždingi: jie nerūko, nesisvai-gina, narkotikų nevarioja, neiš-tvirkauja... vienok dėl savo as-menybės dalinio sumenkimo, jie pajėgia save ir artimuosius, įs-kaitant vaikus, žudyti dėl atsi-sakymo kraujo transfuzijos. Ir taip jie elgiasi, kaip jie sakosi, dėl savų religinių nusileikimų. Bent šiose Kalėdose tokie reli-gininkai turėtų liauties Erodo pasekėjais būti. Matom, kaip reikia valstybiniu mastu tvar-kyti tulų neva religininkų neva religiskus save ir savų pasekė-jų žudymus. Nereikia čia be-dievių, kad mes susitvarkytume su tokia charakterio tvarka. Pa-kaks mums pradėti patiems mo-kytis charakterio tvarkos. Tokį mokslą kiekvienas iš mūsų ga-lime pradėti nuo šiandien — nuo dabartinių Kalėdų. Apie tai — kitą kartą.

Išvada. Būtinumas kiek-vienam žmogui įsigyti norma-laus charakterio specialybę yra perdėm ryškus. Todėl neatidė-liodami griebkimės už reikiamų darbų, kaip mes savo laikų grie-bėmės Lietuvos atstatymo — jos iš pelnų prikėlimo veiklos. Tu-rime būtinai visapusiškai su-bręsti savo asmenybę — savo charakteriu (jausmais). Kitaip, mes būdami labai geri vienu — kitu atžvilgiais, liksime sa-vizudžiais ir žmogžudžiais, ko-kiais yra minėti nerūkantieji, nesisvaiginantieji, neištvirkau-jantieji... bet kraujo transfu-zijos atsiskaitę neva religininkai. Deja, ir lietuvių tarpe tokių ima rasti. Greičiausiai visi be-kime tolyn nuo tokio charakte- (Nukelta į 5-tą psl.)

LIETUVOS PAVERGIMO DOKUMENTAI

Surinko ir redagavo teisininkas Jonas Talalas

(Tęsinys)

Gavę daugumą Ministerių Taryboje, komunistai ir visose kitose srityse ėmėse aktyviai veikti, dažnai nesi-skaitydami nei su Lietuvos įstatymais, nei su ankščiau padarytais Ministerių Tarybos nutarimais. Pasinaudo-damas draugijų įstatymu, vidaus reikalų ministeris M. Gedvilas legalizavo Lietuvos komunistų partiją ir visą eilę komunistinių organizacijų. Kiti komunistiniai mi-nisteriai, naudodamiesi teise tiesiogiai teikti Preziden-tui skirti ir atleisti savo ministerijų aukščiausius parei-gūnus, ėmė G. Dekanozovo nurodymais, šalinti senuo-sius prityrusius valdininkus, jų vieton skirdami naujus, dažnai nieko nenusimanančius, bet už tai komunistinio nusistatymo, dažniausiai partinius komunistus, ne tik ne lietuvius, bet ir ne Lietuvos piliečius.

Bolševikinė veikla pagyėjo ir kitose srityse, ypa-tingai pramonės ir prekybos įmonėse, kur prasidėjo mi-tingai, reikalaujanti pašalinti tų įmonių vedėjus, grasi-nimai streikais, organizavimais ir profesines sąjungas bolševikiniais pagrindais. Samdomi tarnautojai priva-čiose įmonėse buvo kirstomi neklausyti savo darb-davių.

Grėsė pavojus suirti Lietuvos ekonominei santvar-kai. Susidarė įspūdis, kad Vidaus Reikalų Ministerija ty-čia pataikauja komunistų partijos diriguojamai anar-chistinei organizacijų veiklai, kad Maskvos atstovams ir bolševikų kariuomenės vadovybei būtų sudarytos pa-grindas paimti viską iš savo rankas.

Susidarė tokia padėtis, kad Lietuvoje atsirado net keturios ir daugiau vyriausybės

1. Lietuvos Liaudies Vyriausybė, kuri buvo visai bejėgė, bet turėjo pakelti už viską, kas darosi Lietuvoje, atsakomybę prieš Lietuvį tautą, prieš bolševikų karinę vadovybę, prieš visus, kas norėjo kal-tinti ją; ypač kaltino tie, kurie vis dar nesiorientavo ir nepajėgė suprasti padėties.

2. Vidaus Reikalų Ministerija, su su-sibūrusiais joje Maskvos valdininkais, užėmusiais atsa-kingiausias vietas. Ji veikė komunistų partijos ir G. De-kanozovo nurodymais, nevykdė Lietuvos vyriausybės įsakymų.

3. Sovietų Atstovybė, faktiškai vadovau-jama G. Dekanozovo, kuris dirgavo ir komunistų parti-ją, ir naujai sukurtas komunistines organizacijas, ir spaudą, ir Lietuvos radijo siųstuvus, ir Eltą, vertė at-leisti vienus valdininkus, skirti kitus ir šeiminkavo vi-sose ministerijose, kurių priekyje stovėjo ministeriai ko-munistai. Kitiems gi ministeriams ir atskiriems parei-gūnams siuntė reikalavimus brutalia forma, kyrią, vel-tui stengėsi švelninti tuometinis Tarybų Sąjungos atsto-vas N. G. Pozniakovas, dažnai net atvykdamas atsipra-šyti už storžievišką G. Dekanozovo elgesį.

4. Raudonosios armijos karinė va-dovybė, kuri visados ultimatyvia forma teikė rei-kalavimus, liečiančius ne tik jos reikalus, bet ir tokius, kaip demonstracijų ir eisenų leidimą bei organizavimą. Visi panašios rūšies reikalavimai buvo teikiami grūmo-jancia forma ne tik vyriausybei, bet ir atskirų įstaigų pareigūnams, nuolat juos terorizuojant.

Tokiu būdu Lietuva riedėjo į anarchijos bedugnę. Todėl, pasitaręs su savarankiškais kolegais, nutariau kreiptis į Maskvos vyriausybę tiesiogiai, reikalaujant už-drausti SSSR atstovybei Kaune ir Raudonosios armijos vadovybei kištis į Lietuvos vidaus reikalus, terorizuoti ir demoralizuoti jos administracinį, ekonominį ir finan-sinį aparatą. Buvo pasiūsta Lietuvos atstovui Maskvoje Dr. L. Natkevičiui siųstas įsakymas pareikalauti, kad SSSR Liaudies Komisarų Tarybos pirmininkas V. M. Molotovas artimiausiu laikų svarbiais Lietuvos klau-simais priimtų einantį ministerio pirmininko pareigas ir užsienio reikalų ministerį prof. K. Krėvė-Mickevičių.

Buvo gautas neigiamas atsakymas, motyvuotas tuo, kad Kaune yra Maskvos Komisarų Tarybos Igaliojimo G. Dekanozovas, su kuriuo Lietuvos vyriausybė gali tartis ir susitarti visais klausimais. Išsėdėjęs G. Dekanozovas irgi nedviprasmiškai paskubėjo pareikšti savo nepasiten-kinimą, kad jį aplenkiant buvo tiesiogiai kreiptasi į V. M. Molotovą.

Reikalavimas audiencijos pas V. M. Molotovą buvo pakartotas, nurodant, kad kitu atveju teks kitiems ministeriams atsistatydinti. Į šį antrą reikalavimą Lietu-vos atstovas Maskvoje Dr. L. Natkevičius birželio 28 d. pranešė, kad Molotovas Lietuvos užsienio reikalų minis-terį sutiko priimti birželio 30 d. 16 val. Nors laiko buvo visai mažai, bet vis dėlto nurodytą dieną mūsų užsienio reikalų ministeris jau buvo Maskvoje. Jį V. M. Moloto-vas priėmė ne 16 val., bet 22 val. 30 min.

(Bus daugiau)

Standard
Federal
Savings
wishes you
a joyous
Christmas

and peace,
health and
happiness
throughout the
coming New Year.

Our offices will be closed on Monday, December 26th.

Come under our wing.
We care what happens to you.

STANDARD FEDERAL SAVINGS

Assets over \$375,000,000.

9 offices throughout Chicagoland to serve you better.

MODERNI MOZAIKA IR MAGARYCIOS

Dėsto RIMAS NERIMAVICIUS

Iszjuoktojai

Vienakis juokėsi susiimdamas szonus isz neregio, matydamas tą nelaimingą žmogų klupinėjantį.

Ėjo pro szalį žvairys; tas iszgirdęs juokus nutėmyjo isz ko tai paeina ir tas juokėsi isz abiejų.

Atėjo isz senatvės žlibas; tas užsidėjo ant nosies akuliorius ir žiūrėjo, isz ko tie žmonės vienas isz kito czionai juokiasi, o pasergėjęs priežastį to gardžiai juokėsi isz visų trijų.

Ant galo atėjo žmogus, kuris turėjo visiszkai sveikas akis ir grynai matė, o tas pažiūrėjęs ant visų iszjuoktojų gailinosi, kad jie visi budami vienas mažiaus, kitas daugiau akli, ir vienas isz kito juokiasi.

Kaip tie iszjuoktojai darė, taip daro daugelis netikusių žmonių: koznas giriasi savo protu ir matydamas artymą savo klaidžiojantį juokiasi isz jo, o patsai dar

labiaus klaidžioja. Žmogus grynoproto niekados nesijuokia isz nelaimės artymo savo.

(Pamoksiai iszminties ir Teisybės, 3-čia laida 1906 m.).

Keisti ženklai

Ananas Laukaitis parašė Dirvos 45 nr. ketelį australiškų keistenybių, kurių viena yra tokia:

— Australai katalikai misijonieriai turėjo gana nemažai problemų su komunijos dalinimu N. Gvinėjoje. Gyvendami tolimuose džiunglių miesteliuose ar kaimuose, jie mokė kaip reikia priimti komuniją, išskiant liežuvi. Gi tose vietovėse, jeigu merginai patinka vyrukas ir ji nori su juo truputį atskirti tarp palmių pasižaisti, tai ji iškiša liežuvį tam vyrui. Pradžioje po pirmųjų komunijos dalinimų, ypatingai jauni misijonieriai, būdavo jaunų merginų tiesiog traukiami tarp palmių.

Karvės ir turistai

Dirvos 48 nr. st. p. rašo apie tarybinius ūkius okupuotoje Lietuvoje ir straipsnį taip užbaigia:

— Pagal politrukinę logiką karvės privalo isisamontinti, kad jos negalinčios mažinti savo primilžių Brežnevo konstitucijos skelbimo metais. O normalus, laisvas ūkis gerai žino, kad karvių propaganda nepašers. Propaganda šeriami tik turistai, kurie "Gimtojo krašte" komplimentuoja okupacinę tvarką varganoje pavergtoje Lietuvoje...

Barzdukinė segregacija

Draugo 292 nr. S. Barzdukas rašo apie PLB seimo kandidatus bei atstovus ir juos taip rūšiuoja:

— Kandidatuoją tie, kuriems, kaip sakyta, rūpi Bendruomenės gyvenimas ir darbas. Šiam tikslui reikia "bendruomeninių smegenų" ir "bendruomeninių darbo rankų". Šiuo atveju tarp kandidatų yra vienu ir kitų.

Suprantama, kad smegenis turi tik tranai arba frontininkai, o visi kiti yra tik bitės darbininkės. Kas atsitinka, kai tranai pradeda viešpatauti ir skriausti bites darbininkes, išryškėjo LB švietimo taryboje.

MODERNIŲ LAIKŲ ŽINIOS

— San Francisco modernioje užėjoje ir pasilinksminimo vietoje buvo sutrikdyta rimtis ir įvyko kraujo praliejimas. Ypatingas giminės go-go šokėjas įkando vienai tos užėjojos laikytojai į minkštą vietą, lotyniškai žinomą gluteus maximus vardu. Agresorius yra sulaikytas, bet pagal Keleivio vieną vedamąjį, nukentėjusi negalės atsistoti taikingiems ir draugiškiems pokalbiams.

— Iš Omahos miesto, Nebraska valstijoje, atėjo kalėdinės nuotaikos kelianti žinia, kad ten viena 79 metų senutė atsisakė privilegijos, duodamos pensininkams — mažiau mokėti mokesčių už turimą nekilnojamąją turtą. Miesto tėvai, laisviamis šilagatvius, sutaisė ir jos, bet už gėrą jos žirdį, neparasė sąskaitos. Senutė ir čia nepasinaudojo šia privilegija. Ji pareikalavo sąskaitos ir ją sumokėjo, pareikšdama, kad ji yra pajėgi mokėti ir jokių išimčių nenori.

— Vienas mozaikos dėstytojas pranešė blogą žinią, kad akademių skaitu Vydmno fondo kalėdinės kortelės pildinamos. Kalėdų proga, nėra paminėtas Kalėdų vardas. Tiesiog linkima malonių švenčių ir tesusvinta Naujųjų Metų laimės vilnimis. Jis apgailestauja, kad ir okupuose Lietuvoje uždrausta švęsti Kalėdas ir ten taip pat tradicinių Kalėdinių kortelių nepaspausdinama. Kartu pranešė gerą žinią, kad tos kortelės buvo intensyviai pildinamos gryniosios lietuviybės puoselėtojų suvažiavime. RLB tarybos konferencijoje. Žinių žinovas

Dėl minčių skitumo...

Susitiko du draugai. Vieno išvaizda buvo labai pasigailėjimo verta: galva apvyniota — vos nosies galiukas kyšo.

— Kas gi nutiko? Esi labai sužalotas?

— Ak, visa tai tik dėl musės. — Dėl musės? Juokis, sveikas. Čia jau, atrodo, rimtesnės priežasties būta.

— Visai ne! Vakar valgydamas restorane vakariene, sėdėjau šalia jaunos, gražios moters. Atskridusi musė pradėjo jai įkyrėti. Moteris rankos metu kelis kartus ją nuvaikė, bet ši vis grįždavo jai ant nosies, tai ant veido... Pagaliau, ne-

tekusi kantrybės, moteris kreipėsi į patarnautoją:

— Malonėk, tamsta apsaugok mane nuo to įkyraus vabzdžio!

— O šis, tikras lokys, itūzolu liuto žvilgsniu pažvelgė mane... Kai atgavau samonę, buvau begulys ligoninės lovoje. Jai ne joji įkyri musė, negi būtytė taip atsitiko...

Cigono išpažintis

— Jaunas cigonas nuejo išpažintis ir pasakojė visokių niekniekių.

— Mušiau katę ir gyvatę, mušiau gyvatę ir katę...

— Patyręs gyvenimo reikaluose klebonas jam tyliai pasakė:

— Tu man nepasakok visokių niekių. Sakyk, ar tau nepasitaikė sveikimoteriauti?

— Klebonėli! Kodėl aš turėčiau sveikimoteriauti? Aš turiu jauną žmoną. Jos motina yra dar irgi nesena, o ji turi dar vieną netekėjusią dukterį. Tai kuriam reikaliui aš turėčiau sveikimoteriauti? — paaiškino cigonas.

Magaryčius

— Medžiotojų klube praieita išvaados, kad ir žuvis išvengtų nemalonumų, jei laikytų savo žiotis užtautas.

— Sėkmingas bankininkas skoliną pinigų tik tiems, kurie prodo, kad turi pinigų ir paskolą jiems nebūtinai reikalinga.

— Praktika parodė, kad gėrą niekam nepasakoti savo nesėkmės, puse klausytojų nėra joms suinteresuoti, o likusieji užlaugia, jog ne jiems taip atsitiko.

— Strobus darbininkas turėjo paprastą, sėkmingą paskūrus išsų pensiją, jis tapo dideliu turėtoju, ingate miestui ir savo paprastą, o tik gėrą pavesė.

leidžiant paukščiams į jį žiūrėti.

— Rūpestingasis stengiasi pasirošti visokiems netikėtumam. Jis sako, kad Nojus pradėjo statyti savo arką kai dar neliijo.

• Sėkmingu amerikiečiu laikomas asmuo, kai iš savo algos valdžiai sumoka daugiau, negu išleidžia šeimai išlaikyti ir kitiems pragyvenimo reikalingam.

Linksmų Kalėdų švenčių ir laimingų Naujųjų Metų Makiu savo klientams lietuviams

NORMAN BURŠTEINAS

KAILIŲ KRAUTUVĖ IR SIUVYKLA

185 NORTH WABASH AVENUE — 2 aukštas.
Telef.: 263-5826. Rezid., 677-8489

KALEDŲ ŠVENČIŲ PROGA

sveikiname gimines, draugus, pažįstamus ir lietuviškų organizacijų bendradarbius. Taip pat sveikiname mūsų Elektros Įrengimų ir

Pataisymų Bendrovės klientus. Visiems linkime LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ!

BIRUTĖ IR KLAUDIJUS PUMPUTIS

4358 So. Washtenaw Ave.

Chicago, IL 60632. Tel. 927-3539.

SU ŠVENTOMIS KALEDOMIS VISUS SVEIKINA IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ VISIEMS LINKI

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ NAMŲ SAVININKŲ BRIDGEPORTE
Valdyba ir Nariai

LINKSMŲ KALEDŲ ŠVENČIŲ, LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

ir daug sveikatos linkime (Registruotos) Lietuvių Bendruomenės Marquette Parko apylinkės nariams.

L. B. M. P. Apyl. Valdyba

KALEDŲ IR NAUJŲJŲ METŲ ŠVENČIŲ PROGA
SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE
PILDOMOJI TARYBA

sveikina visus SLA narius ir visus tuos, kurie dirba mūsų Tautos labai ir gerovei.

POVILAS P. DARGIS, Prezidentas
ALEKSANDRAS ČAPLIKAS, Vice-Prezidentas
GENOVAITE MEILIUNIENĖ, Sekretorė
EUPHROSINE MIKUZIS, Iždininkė
JOSEPHINE MILLER, Iždo Globėja
DANIELIUS DEGESYS, M. D., Daktaras Kvotėjas

Taupykite dabar pas mus

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirmą, jie padeda jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti.

Taupykite dabar.

Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos dienos.

Išduodami Certifikatai, kurie neša iki

7 3/4%

palūkanų, priklausomai nuo idėtos sumos ir jos išėmimo.

Investavimo knygelės sąskaitos neša

5 1/4%

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Istaiyta 1923 metais

TEL. 421-3070

Istaigos pietuose kiamas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone 421-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of December 1, 1977		
Subscription Rates:		
In Chicago \$33.00 per year, \$18.00 per six months, \$10.00 per 3 months. In other USA localities \$30.00 per year, \$16.00 per six months, \$9.00 per three months. Canada \$33.00 per year, other countries \$34.00 per year.		
20 cents per copy.		
Nuo gruodžio pirmos d. Dienraščio kainos:		
Chicagoje ir priemiestiuose:		
metams \$33.00	Naujienuose eina kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.	
pusei metų \$18.00		
trims mėnesiams \$10.00		
vienam mėnesiui \$3.50		
Kitose JAV vietose:		
metams \$30.00		

Ramesnės lietuvių nuotaiikos

Iš rudenį vykusių konferencijų aiškėja, kad visose didesnėse lietuvių kolonijose nuotaiikos darosi ramesnės ir metų pabaigos apdūmėjimai bus daug našesni. Amerikos Lietuvos Tarybos, pačio didžiausio ir našiausio Amerikos lietuvių junginio, metinė konferencija pasibaigė pakilusia nuotaika. Konferencijos dalyviai, išklause atsikyrų pareigūnų pranešimus, namo važiuojo su dar gilesniu įsitikinimu, jog dirba naudingą darbą. Naudingą ne tik Amerikos lietuviams, bet ir pavergtam gimtam kraštui.

Konferencijoje jie pamatė, kad ALTO vadovybė, apimanti visas didesnes grupes, fraternalinius susivienijimus, profesines organizacijas ir paprastus kultūros ir savišalpos klubus, praeitais metais išarė pačią giliausią vągą ir atliko patį naudingiausią darbą. Vadovybei teko dirbti nepaprastai sunkiose sąlygose, vengiant net pačių lietuvių, tųkjančių ALTOui pakenkti, turėjo dirbti ir liežuvį už dantų laikyti. Gyvenimas lietuvių prie tokio darbo pripratino. Vieni nieko naudingo nepadare, tik anot Nainio, surinktus pinigų bereikalingoms kelionėms išleido, tuo tarpu kiti išgavo iš prezidento Fordo labai naudingus pareiškimus ne tik pavergtam Lietuvai, bet ir nelaimėn patekusiai Latvijai ir Estijai. Vėliau darė įtakos į kongreso komitetus, kad jie aptartų ir pravesių rezoliucijas, draudžiančias pripažinti apgaulingą trijų Pabaltijo valstybių įjungimą į Sovietų Sąjungą. Tos rezoliucijos svarbios ne tik dabartinei krašto administracijai, bet ir ateinantiems Amerikos administratoriams.

ALTas paruošė ir šios organizacijos pirmininkas informavo jungtinę administracijos ir kongreso atstovų sudarytą komitetą Rytų Europos taikos ir bendradarbiavimo klausimams. Helsinkio aktai buvo iš pagrindų peržiūrėti ir nutarta jais pasinaudoti lietuvių tautos laisvės kovai. Sovietų valdžiai kaikiurie paragrafai galėjo nepatikti, pats Brežnevas, pasirašęs aktus, net apsašarojo. Vieni tvirtino, kad jam kritusios džiaugsmo asaros. Helsinkyje jis laimėjo didelius Rytų Europos žemės plotus, jam buvusios garantuotos Rytų Europos dabartinės sienos. Bet šiandien visi žino, jog tai buvo gryniausia komunistų propaganda, išbrovusi ir kelių lietuviškų laikraščių redakcijas. Brežnevas negalėjo patikėti sovietine propaganda, nes jis ją gerai žino. Įtakingi komunistai žino, kad tai yra tuštuma. Ji ruošiamą, kad kiti patikėtų

ja, bet jie patys nebetiki. Brežnevas negalėjo patikėti sava propaganda ir dėl jos asaros jam negalėjo byrėti.

Brežnevas galėjo žinoti, kad Helsinkyje jam buvo paruošti diplomatiniai spastai, į kuriuos jis įkišo savo koją. Gromyko jam nurodė pavojų, bet jis matė, kad kitos išeitys jam nebuvo. Helsinkio aktai jam buvo reikalingi ir prekybai. Jis žinojo, kad jo valdžia negali gerbti pagrindinių žmogaus teisių, bet jis tikėjosi paskolų, gerų patarėjų pramonėje ir žemės ūkyje, jam buvo aišku, kad Sovietų Sąjunga visais atvejais yra atsilikusi. Jis matė, kad Vakarų Vokietija, karą pralaimėjusi, greičiau atsisatė be didelių paskolų ir be lengvatų. Jis užvertė visas geležinkelio stotis nuo Virbalio iki Pavolgės įvairiausiomis vokiečių pramonės mašinomis, bet jos pačios nesukuro ir sovietų valdžiai reikalingų gaminių negamina. Iš Vokietijos parvežtos mašinos stotyse surūdijo, bet pačios sukūti nepradėjo. Jų negalėjo pasukti patys geriausi Rusijos specialistai. Jie net nepajėgė tinkamai rūdžių nuvalyti, nepažeisdami mašinų. Brežnevas visą tai žinojo, todėl ir stengėsi gauti techniškos ir praktiškos paramos.

Greičiausiai, kad Brežnevas asarojo dėl paragrafų, griaušančių iki Helsinkio aktų skelbtus Rusijos komunistų partijos dėsnius. Brežnevas verkė, nes buvo priverstas pasirašyti paragrafus prieš sovietų pagrindines žmogaus teises, prieš pagrindinių žmogaus teisių minčių žiojimą. Jis žinojo, kad sovietų valdžia paremta pagrindinių žmogaus teisių žalojimu, o čia, tikėdamasis paskolų ir pagalbos, leido laisvajam pasauliui kelti viešumon tų teisių minčių žiojimą Rusijoje ir rusų pavergtuose kraštuose. Voroncovas, vykdydamas Brežnevo skelbtus dėsnius, pareiškė, kad už kelių metų amerikiečiai Lietuvos priklausomybę užmirs ir tą prijungimą pripažins, bet Goldbergas jam atsakė, kad tokio dalyko nebus, nes ir prezidentai privalo prisilaikyti įstatymų, o jeigu nesilaiko, tai išvažiuoja į Kaliforniją, kaip tai padarė Niksonas. Turėkime viltį, kad Goldbergo žodžiai pasieks kiekvieną sovietų valdžios patarėją.

Amerikos lietuviams buvo neįauku, kai Barzdukas paskelbė, kad „aukščiausioji taryba“, apsvarsčiusi visus bendruomenės narių daugumos nuotaiikas, nutarė prisilaikyti visų įstatymų, tvarkančių Amerikoje veikiančams „parodys“, kaip reikia „aukščiausius“ pareigūnus gerbti ir jų įsakymų klausyti. Jie pasisamdė pačius ge-

ANDRIUS RYLJSKIS

FRAGMENTAI IS PRAEITIES MIGLU

Baudžiava senovėje

(Tęsinys)

Didžiosios Lietuvos Kunigaikštijos laikais, kai kuriuose dvaruose valakai būdavo smulkinami, jei valstiečių dvaruose atsirastų daug, o žemės būdavo maža, bet šiaip stambūs dvarai laikydavosi valakų sistemos. Pagaliau daug valstiečių šis laikas raskavo prieglobstį valstybinuose dvaruose.

Kadangi Rusijoje lazininkų žemės sklypai buvo maži, tai carui leidos ir Lietuvoje lazininkai gaudavė tik po pusę valako.

Laž pradėjau eiti 14 metų. Pirmiausia 1858 metais, sako senelis Anupras (tėvo tėvas), kada visi plačia burna kalbėjo apie baudžiavos panaikintą. Tais laikais inventarizavimo knygos buvo vedamos visuose dvaruose. Ten buvo surašyti valstiečių valdomi žemės plotai ir jų pareigos dvarui. Tos pareigos buvo — laukuose ir klotimuose valstiečių atliekamą darbą. Baudžiavos ar kunigystės vardu buvo suprantamos dar visokeriopos pareigos — prievoles: činšas, duoklės, vežimas dvarui malkų iš miško, vežimas dvarui javų į miestus savo arkliais, tvenkinių ir griovių kasimas, sargybų dvarui davimas, pirkimas dvaro bravarų nustatyto kiekio degtinės, visišką priklausymą dvarininko teismui ir jo potvarkiams. Kiekviena valstiečio šeima buvo apdedama duoklėmis: džiovinčių grybų, uogų, medaus, vaško. Tai buvo nuolatinių neapmokamų darbų dvarui už tą žemę, ant kurios valstiečiai gyveno.

Artimųjų kaimų valakai paugliai jau nuo 12 metų rudenį ir žiemą būdavo kviečiami į dvarą plunksnų plėšyti. Šiaip laž pradėdavo sulaukę 14 metų. Lazininkas, ir moteris dvarui dirbo tris dienas savaitėje nuo 14 iki 60 metų. Lietingais metais ir piūties laikotarpyje dvarai skolindavosi iš lazininkų dienas ir versdavo pas save dirbti po keturias dienas savaitėje, o žiemą jas gražindavo ir tuomet dirbdavo po dvi dienas. Pūtis laiku dvarai šaukdavo „gvoltus“ (talkas).

Artimųjų kaimų vyrai ir moterys ištisus metus eidavo lažą į dvarą. Vienkiemiu ir tolimesniu ir gyvenviečių moterys nuo vėlybo rudens iki pavasarių laukų darbų per pusmetį į dvarą neidavo, kartais ir vyrai. Mat, vilkų gaujos siasudavo miškuose. Bet tos moterys privaldavo iš savo linų suverpti, išausti ir išbaltinti 15 pėdų labai plonų drobių, kad normalaus pločio audėklą galima būtų pertraukti per dvarininkės apyrankę (brasletą) ir dar pašukinio išbaltin-

to audėklą turėdavo atnešti dvi gubai daugiau nei lininio, dvaro šeimynai.

Vyrai, pasilikę namuose nuo kūlės pabaigos iki pavasario, turėdavo apdirbti dvarui roges, kokių ūkio padargus ar namų rakandus ar iš savo kanapių numegzti tinklus, nuvyti virves šienui ir javams vadeles ar saitus gyvuliams risti.

Kalėdų, Užgavėnių ir Velykų savaitėmis nuo lažo dvarui būvome laisvi. Paprastai dvaro žmogus: senjūnas, tįjūnas pranešdavo iš vakaro valstiečiui su koku įrankiu ir kur ryte saulei tekant reikia stoti į darbą, žinoma, su savo maistu.

Visi Saldutiškio dvaro šeimyniniai vyrai-lazininkai prieš rusų okupaciją buvę valakiniai rusų dvarininkas lazininkams skyrė tik pusę valako, bet lažas ir kitos baudžiavinės prievoles nebuvo sumažintos. Dvarininkas neduodavo žemės lazininkui, sukūrusiam šeimą kaimo prie dvaro, bet skirdavo pusvalakį savo dvaro galaulėse, skynimuose. Buvo nužiūrėta, kad pusvalakis turėtų savo vandenį, raisto, pievos ir miško. Dvaras naujakuriams-lazininkams padėdavo. Dvaro sušauktos „šarvarkos“ (talkos statyboms) iškirsdavo miškuose ir suveždavo rastus žiemą, o pavasarį padėdavo sukirsti trobų rentinius. Mat, buvo žiūrėta, kad prasidėjus laukų darbams lazininkas naujakuris atsidėtų be kliūčių dvarui.

Dvaras duodamas valstiečiui pusvalakį laikė jį savo nuosavybe, bet valstiečiai tą žemę laikė savo nuosavybe. Dvarininkas nuo tos dubos negalėdavo valstiečio pašalinti. Todėl kaimuose valstiečių dubos buvo nedidelės. Pagaliau kaimuose atsiradavo lazininkų, kurie nesutikdavo keltis iš kaimų į galaulėse. Pirmiau nuo valakų būdavo nustatoma baudžiava. Prie rusų valdžios susmulkėjus gausių šeimų duboms dvaras pareigas nustatinėdavo jau nuo valako dalių.

Dvaras užbaigdavo piūties darbus tradicinėmis pabaigtuvėmis, bendromis vaišėmis. Prie mūrinių Jaloveckio svirny būdavo sukalami ant greitųjų stalai iš obliuotų naujų lentų ir padėdavo prie jų suolai. Stalai ilgi ir išrikiuoti į dvi eiles, o jų gale mažas stalas su keliomis kėdėmis ponams. Mat, tą dieną dvarininkas pasikviesdavo apylinkės dvarininkus į svečius. Tos vaišės taikomos būdavo šeštadienį. Visi lazininkai žinodavo, nes tai dienai buvo skirta gvolto diena visiems darbams.

Popietėje dvaro užvaizdai davus ženklą piovėjos pradėdavo iš įvairių javų varpų ir gelių pinti du vainikus: ponui ir poniai. Laukai pradėdavo skambėti dainomis ir iš visų pusių nuo įvairių darbų darbininkai traukdavo prie dvaro svirny. Piovės abi kėdės padabindavo vainikais ir visi pradėdavo sėstis prie stalų paprastai kaimais. Tai dienai lazininkai vyrai apsisukdavo ir apsirėngdavo švariais darbiniais rūbais, moterys pasipuošdavo eidamos į darbą.

Prie stalų susėdus lazininkams iš savo mūrinių palodžių išėdavo ponai su svečiais. Visi lazininkai sustodavo, nusiimdavo kepurės ir šaukdavo valio. Svečiams susėdus prie stalo, ponai šeiminkai apeidavo lazininkus. Jie kalbėdavosi su lazininkais vyrais, o ponai su moterimis. Lazininkai palaikymui geros nuotaikos saldžialežuvavo.

Tuo tarpu dvaro gausūs tarnai apkraudavo stalus jau paruoštu. Maistu. Tai dienai dvaras papiaudavo: baroną, paršą ir veršį. Klanai ruginės duonos, raugintų agurkų, dubeniai su mėsa ir medumi. Dideli moliniai asočiai stovėdavo su naminiu alumi ir moliniai prie asočių puodeliai. Medum pasaldintą girą, paprastai pilstydavo ponų vaikams. Degtinę pilstydavo dvaro tįjūnai į jmolinius puodelius, žiūrėdami, kad lazininkai būtų linksmi, bet negirti. Lazininkai padainuodavo sutartinę.

Dvaro baudžianinkai gyveno už dvaro sodžiuose, sako senelis, arba vienkiemiuose. Gyveno vargingai, bet jie turėjo savo ūkelius, kuriuose savjstoviai tvarėsi. Savo gryčiose slėpdavosi nuo dvarininkų akių ir saugojosi netikėtumų. Jam viršininkais buvo senjūnai skirti iš jų pačių. O savųjų nors, ir pasitaikydavo „besižiojančių“, bet visgi jie žinojo valstiečių vargus ir į tai atsižvelgdavo. Tie senjūnai patys nusidėdavo tomis pačiomis nuodėmėmis, kaip ir kiti. Turėjo savo gimines, draugus bei pažįstamus tarpe valstiečių ir tas senjūnas sulaukdavo nuo pergriežto smurto.

Lazininkai savo laukus apdirbinėdavo laisvomis nuo darbo dienomis ir kartais naktimis mėnesienoje. Lūdnas likimas ištikdavo baudžiauninkus, kuomet dvaro patikėtiniais likdavo dvarininkų mylimi liokajai. Šie be išimties būdavo pagėdė žmonės. Jie išskildavo dvarininkų akys savo įvairiais beatočiais žygdarbiais. Savo užgaunami prie jų suolai. Stalai ilgi ir išrikiuoti į dvi eiles, o jų gale mažas stalas su keliomis kėdėmis ponams. Mat, tą dieną dvarininkas pasikviesdavo apylinkės dvarininkus į svečius. Tos vaišės taikomos būdavo šeštadienį. Visi lazininkai žinodavo, nes tai dienai buvo skirta gvolto diena visiems darbams.

ŠALIA ĮSTATYMU

(Tęsinys)

„Jei aš būčiau lemtas, teisingas žmogus, — galvojo jis, — spiaučiau aš į viską, su šiuo vaikiuku nuėčiau pas Anną Filipovną. Prieš ją atsiklaupčiau ir pasakyčiau: „Dovanok! Kallai! Draskyk mane, bet nekalkio kūdikio nežudyti. Vaikelį mes neturim: pasiimsime jį auginti.“ Ji gera boba, sutiks... Ir būtų tuomet mano vaikelis prie manęs... Ech.“

Jis priėjo prie Melkino vasarnamio ir sustojo neriztyje... Jis vaizdavosi, kaip jis sėdi savo salėje ir skaito laikraštį, o greta jo traukiojasi vaikiokas su kuprota nosim ir žaidžia jo chalato kurtais ir tuo pat metu jo vaizduotėn telkėsi pasmerkdami jo bendradarbiai ir jo prakilybė, prunksdama ir tapšnodama per pilvą. Sieloje gi, greta draskančios sąžinės, sėdėjo kažkas švelnus, šilto, graudaus...

Kolegijos asesorius alsargiai padėjo kūdikį ant lerasos pakopos ir numojo ranka. Vėl jo veidu išaukšto žemyn ėmė bėgti skruzdės... — Dovanok, broli, man, niekšui! — sumurmėjo jis. — Neminėk blogi!

Jis žengė žingsnį atgal, bet tuojau pat ryžtingai sukėlė: — Ar buvo, nebuvo! Spiauti aš į viską norėjau! Pajinsiu aš jį, ir lemu žmonės kalba, ką nori!

Migujevas pajmė kūdikį ir greitomis žingsniais vo atgal.

„Tegu kalba, ką nori, — galvojo jis, — Tuojau eisiu, atsiklaupsiu ir pasakysiu: „Anna Filipovna! Ji boba gera, supras... Ir imsiu mes auginti... Jei is berniukas, tai pavadinsime Vladimiru, o jei jis meragė, tai Anna... kraštulipiui eateju senatveje bus paguoda.“

Ir jis pasielgė taip, kaip nutarė. Verkdamas, alpdamas dėl baimės ir gėdos, pilnas vilties ir neįsireikiamo mudžiugino, jis iejo į savo vasarnamį, kreipėsi prie savo žmonos ir prieš ją atsiklaupė...

— Anna Filipovna! — pasakė jis, verkšlendamas ir dedamas kūdikį ant žemės. — Neliepk bausiti mirtim, liepk žodį tarti... Kallai! Šitas kūdikis mano... Tu Agniuską atsimeni, tai štai... nelabasis supainiojo...

Ir, užmirus save dėl baimės ir gėdos, nelaukdamas atsakymo, jis pašoko ir kaip nuplaktas išbėgo į gryną orą...

„Būsiu čia, kieme iki mane pasisauks, — galvojo jis, — Leisiu jai atgauti savijautą ir apsigalvo... Kiemsargis Jermolajus su balalaika praėjo pro šalį, pažvelgė į jį ir paglaudino pečius... Po minutės jis vėl ėjo pro šalį ir vėl paglaudino pečius.“

O! istorija, — sumurmėjo jis pro šypseną. — Buvo čion atėjusi, Semionai Erastičau, boba, skalbėja Aksenja. Padėjo, paikšė, savo kūdikį, priėmė jį ir kol ji čia prie manęs sėdėjo, kažkas kūdikį pamė ir nusinėšė... Ot proga!

— Ką? Ką tu sakai? — visa gerklė sušuko. Migujevas.

Jermolajus, savaip paaiškinęs pono pyktį, pasikaskė pakaušį ir atsikvėpė:

— Alleiskite, Semionai Erastičau, — pasakė jis, — bet dabar vasarąjimo laikas... be šitaip negalima... be bobos tatau... Ir, pažvelgęs į išsprogintą, piktai nuslebusį pono akis, jis nusikalsiamai krenklelėjo ir tęsė:

— Tatau, žinoma, nuodėmė, betgi ką bedarysi... Jūs neliepti į kiemą svetimas bobas leisti, tatau tikra, bet iš kur savas imsi. Ankščiau, kai gyveno Agniuską, svetimų neleidavau — šava buvo, o dabar tės, patys teikiatis matyti... be svetimų neišsiversi... Ir prie Agnieskos, tatau tikra, nelvarkos nebuvo, to dėlei...

— Von, niekš! — suriko jam Migujevas, sutrepęs kojomis ir nuėjo atgal į kambarius.

Anna Filipovna, nustebusi ir įpykusi, sėdėjo savo vietoje ir nenuleido akių nuo kūdikio...

— Na, na... — sumurmėjo išblyškęs Migujevas, kreivindamas burną šypseną. — Aš pajaukavau... Tatau ne mano, o... skalbėjos Aksenijos. Aš... pajaukavau... Nunešk jį kiemsargiui.

PABAIGA

SKAITYKITE IR PLATINKITE
DIENRAŠTĮ „NAUJIENAS“

ŽUVES REIKALAS

Baisiai norisi verkli! Jei užbliaučiau, tai rodo, būtų lengviau.

Buvo žavingas vakaras. Aš apsisitaisiau, susiukavau, išsikvėpiniau ir Don Zuanu nuodimiau pas ją. Gyvena ji vasarnamy Skolninkuose. Jinai jauna, puiki, gauna 30,000 kračio, truputį mekyla ir mane, autorį, myli, kaip kalė.

Atvažiuojant į Sokolinkus, aš radau ją sėdinčią ant dviejų mėgiamo suolo po aukštomis, lieknomis eglemis. Mane pamatiusi ji greit pakio ir švintanti ėjo man priešais.

— Kaip jūs žiaurus! — prakalbo. — Ar galima taip vėluoti? Juk jūs žinote, kaip aš nuovodžiauju! Koksai jūs!

Aš pabučiavai josios gerutę rankutę ir, virpėdamas, ėjau drauge su ja prie suolo. Aš tirtėjau, unksčiau ir jaučiau, kad mano širdis įdegusi ir arti sprogi-mo. Pulsas buvo šiltnes.

Ir nenuostabu. Aš atvažiuavau galutinai spręsti, savo likimo. Kliuvai, tatau, ar pražuvai... Viskas priklausė nuo šio vakaro.

Oras buvo stebuklingas, bet ne oras man rūpejo. Aš nekliausiai net virš mūsų galvų giedojusios lakti-tingalos, nepaisant to, kad laktiingą būtiną klausyti visokios bent kiek padorios rendez-vous metu.

(Bus daugiau)

DR. R. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6444
P. Jima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatliepia, skambinti 374-8004.

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 SUMMIT STREET
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PAUL V. DARGIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinikos
Medicinos direktorius
1938 S. Hawthorn Rd., Westchester, IL.
VALA DOS: 3-9 darbo dienomis ir
kar antra šeštadieni 8-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2728

Rez.: GI 8-0873
DR. W. EISIN-EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
liepia, skambinti MI 3-0001.

TEL. — BE 3-5893
DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVIŠKAI
2618 W. 71 St. Tel. 737-5149
Tikrina akis Pritaiko akinius ir
"contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val. antradienį, 1-4 popiet.
Ketvirtadienį, 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Rezidencijos telefonai: 448-5545

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos.
Ofisai: 2652 WEST 59th STREET
Tel. PR 8-1223
OFISO VALA: pirm., antradienį, trečiadienį,
penktadienį 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadienį
2-4 val. vak. popiet ir kitu laiku
pagal susitarimą.

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezės. Med. han-
dazai. Speciali pagalba kojomis.
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8, šeštadieniais 9-1
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: Prospect 6-5084

Gėlės visoms progoms
BEVERLY HILLS GELINYCIA
2442 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834
Naujoji Barbara ir Gene Drishų
krautuvių.
THE DAISY STORE
9918 Southwest Hwy. Oak Lawn
Tel. 499-1318

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai — Pilna apšauda
ZEMA KAINA
R. ŠERENAS
Tel. WA 5-8063

MOVING
Apraustas perkraustymas
iš įveirų atstumu.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

SOPHIE BARCUS
RADIOJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kit. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pir-
madienio iki penktadienio 12:30
— 1:00 val. popiet. Šeštadieniais
ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 8:30
val. ryto.
Vedėja Aldona Deukus
Telef.: HEmlack 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

Help Map
Our Embassy
Busing
DR. R. G. BALUKAS

TVIRTA SVEIKATA...

(Atkelta iš 2-ro psl.)
riu sumenkimo. Visokių pai-
kyse išsivysio menko cha-
rakterio religininkai mes visi
steningai skirti grūdus nuo pe-
ly, nežiūrint kokioje tarboje jie
besirastų. D'nesnės išminties įsi-
gijimo šiose šventėse visiems!
Pasiskaityti. Wendell Berry:
The Unsettling of America. Sier-
ra Club Books.

Agranomės Adelės Duoblienės
sveiką maisto receptas

Adelė Duoblienė

DVISPALVIS SŪRIS.

Prop.: 1 kvortą pieno 2% rie-
bumo, 3 puodeliai pieno miltu-
kų (Nonfat dry milk), 2 puo-
deliai pasukų (Cultured butter-
milk), 1/2 tabletės Rennet fer-
mento, 2 valg. šaukštai šalto
vandens, 1 arb. šaukštelis smul-
kiai sutrintų svogūnų, 1 šaukš-
tas smulkiai supjaustytų žalių
krapu, (arba trupinėlis raudon-
nių pipirų).

Darbas: Pieną su pieno milte-
liais išplakti. Pasiūdyti nuo
80-90° F. Supilti pasukas ir
šaltame vandenyje išstipinti
Rennet fermentu. Atsargiai
maišyti 1 min. Išjungti ugnį.

P. TAMOŠAITIS

Nepasikliaukime per daug autoritetais

(Kalėdiniai apmastymai)

(Tęsinys)

Vasarą pasirodė "Draugo"
premiuotas 1000 dolerių su ge-
ra doze pornografijos "Sauga
skatiku" romanas, kur atvykęs
iš okupuotos Lietuvos milicinin-
kas, gastroliuodamas tvarko DP
pasimetėlius. Dabar visai nese-
mai Meno Kūrybos ir Mokslo sim-
poziume buvo įteikta iš Milio-
nino Fondo skirta 1.000 dolerių
premija atvykusiam iš Izraelio
žydų leikui Merui už literatū-
ros veiklą "Stripityza", kur be
stiprios pornografijos, nemažai
— blyvzgos (blasphemy). Veik-
lą išleido ateitininkai, prista-
tė ir premiją įteikė pranciškonų
vienuojis, įvadą parašė "Drau-
go" marijonas.

Visa tai prisiminus daug kas
apeliodamas į autoritetus kla-
sia: kur, galop, yra lietuvių vys-
kupas? Ar ne jo svarbiausia mo-
ralė pareiga, pasirėmiant bažny-
čios autoritetu, tvarkyti ne tik
lietuviškas parapijas, bet ir ka-

Pridengus leist fermentuoti nuo žlugdo lietuvių tautą" (sk. 47
35-45 min.

Kai varškės paviršius ims ro-
dytis parūgos, pigusyti ilgą
peiliu skersai ir išilgai kvadra-
tais incho didumo. Pamaišyti
ir išjungti ugnį. Po 10 min.
nusemti dalį parūgų ir supy-
lus į surmaišyti duoti gerai nuva-
vėti, kad varškė būtų apysausė.

Varškę pertrinti per sietuką
pasūdyti ir padalinti į 2 dalis.
Pirmoji dalis: 1/2 sumaišyti su
svogūnais. Antroji: 1/2 sumaišyti
su krapiu ar raudonais pipi-
r's. Abi skyrimai gerai ištrinti.
Kiekvieną iš tų masių padėti į
atskiras plokščias, padreiktas
karštu vandeniu lektis. Suplo-
ti karštu vandeniu sudrekinu
peiliu vienodą dydžio kvadra-
tais su skirtingu storumu. Ant
baltosios sūrio masės užvesti
spalvotąja, aplyginti peiliu ap-
dengti permatomą popierių
(Handi-Wrap) ir laikyti iki nau-
dojimo šaldytuve keletą dienų.

Šis sūris yra patrauklus savo
išvaizda. Todėl jis gali būti pa-
naudotas vaisiams. Jis pasiduo-
da mažais gabaliukais supiau-
stytais įvairiomis formomis ar
išspaudžiamas formelėmis.

Šis sūris išryškėja daugiau,
kai jis sudedamas su kitais, na-
mų gamybos sūriais, kaip tų
bulviųsūriu (buvo jau paduotas
receptas arba lietuviškas su
kmynais).

Saldūs sūriai pasiduoda sky-
rimui, nes jie nepriklauso už-
kandžių grupei, kurie yra su
vaisiais.

Pastaba: Rennet tabletės, kol
bus vietoje gaunamos, galima
užsisakyti šiuo adresu: Jet-X
Corporation, Dept. CM, 2550 W.
2nd Avenue, Denver, Colorado
80217.

Tik jie siūnčia 12 rennet ta-
bletes ir 12 geltonų dažų, skaity-
dami \$2.95. Dažai mūsų mitybo-
je nenaudojami dėl savo neigiam-
io organizmui veikimo.

(Kalėdiniai apmastymai)

talikišką spaudą, bei vienuo-
nus? Kur tie kovingi Pasaulio
L. Bendruomenės vadai mėgina
visą lietuvių tremties politinį
ir dvasinį kultūrinį gyvenimą
susemti į savo riešutes? Kur
pasidėjo kadaise savo aukšta
morale ir dideliais Lietuvai at-
liktais darbais atsizymėjusi Atei-
tininkų organizacija su savo sen-
draugiais?

Besiaiškinant šiuos klausimus,
prieta, iš tiesų, labai nuostabių,
stačiai neitiktinių išvadų. Būki-
me apdairūs, peikiškime, kaip
štrusai, galvų baimingai ir smėli
ir netikime davatkoms, kad
visi šventuosius aliejais pateptieji
tampa šventaisiais. Gyvenimo
faktai štai ką rodo:

I). Jokio lietuvių vyskupo lais-
vame pasauly (išskyrus Europą)
nebuvo ir nėra. Tiesa, vienas lie-
tuvių kilmės dignitorius, skelbia
si, kad jis yra viso pasaulio, ke-
turių kontinentų (išskyrus Eu-
ropą) "lietuvių vyskupo. Iš Kiz-
lio K. studijos." Kas žlugdė ir

jai labai žymios pinigų sumos,
ir Lietuvių Katalikų Federaci-
jos pavertimu vyskupijos kuri-
jos agentūra.

(Bus daugiau)

Prancūzijoje, Lascaux apy-
linkėje, rastas kalno uoloje ur-
vas, kuriame kadaise gyveno
žmonės rvo sienoje buvo pri-
mityvaus meno paveikslas, pai-
šytas prieš virš 15,000 metų.

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲJŲ METŲ

visiems klientams, draugams, pažįstamiems
ir kaimynams.

PLAYHOUSE UZEIGA

2515 W. 69 St.

Sav. Raimondas A. Vaitkus
Tel. 737-8762

LINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ VISIEMS LIETUVIAMS

Power

1978 FAIRMONT — \$3,877.00

Including 6 cyl. automatic trans., white walls and
wheel covers. Transportation and taxes
not included.

SERVING YOU FOR OVER 25 years.

WE SELL, WE SERVICE, WE CARE.

60 beautiful late
model used cars in
stock now

Only a few new
77 Fords left
hurry in.

Watch for the
Grand Opening
of our giant new
service department.

WHO'S NO. 1? YOU ARE... AT

POWER FORD

4400 SO. ARCHER, CHICAGO

Mon. thru Fri. 9 a. m. — 9 p. m.; Sat. 9 a. m. — 5 p. m.
Closed Sunday

ŠVENTO RASTO PAMOKYMAI IR PAAISKINIMAI KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKSCIONIUI

"Išsikovite gero, ne pikto, kad būtumėte gyvi". — Amos 5:14.
Didžiausia šio laiko privilegija yra priklausyti prie Dievo šventųjų
draugstės. Norint įstati į šią draugystę reikia tikėjimo ir paklusnumo.
Reikia taip pat pripažinti, kad Jėzus yra Dievo Avinėlis, pasaulio nuodė-
mių nešėjas. Tokie ištikimi ir paklusnūs jo pasekėjai ateityje gaus gar-
bę, šlovę ir nemirtingumą. Dabar jiems priešinas pasaulis, kūnas ir di-
dysis priešas, šėtonas. Pasaulis negali suprasti kokių palaiminimų jau
dabar gauna tie, kurie atiduoda Dievui savo širdį ir savo valią. Tik tik-
rieji Dievo vaikai turi savo širdyse ir gali gėrėtis Dievo ramybe, ku-
ri pervirsija žmonių supratimą ir kurios pasaulis negali nei duoti nei
atimti.

Visi žino, kad mirtis yra žiauri ir paliečia kiekvieną. Bet kur yra mi-
rusieji? Į tą klausimą atsako knygtė "Viltis po mirties", kurią gausite ne-
mokamai. Rašykite:
F. ZAVIST, 3715 West 66th STREET, CHICAGO, ILL. 60629.
SV. RASTO TYRINETOJAI.

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai
6845 SOUTH WESTERN AVE.

Trys Moderniškos Koplyčios
Mašinoms Vieta
Tel. 737-8600
Tel. 737-8601

EUDEIKIS GAIDAS -- DAIMID

SENIAUSIA IR DIDIAUSIA LAIDOJIMO ISTAIGA

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: Yards 7-1741-1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAfayette 3-0440

MODERNISKUS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

Telef.: GRevehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef.: TOwnhall 3-2108-9

TRYs MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKSTĖ TUTOMOBILIAMS PASTATYTI

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijų

AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENA
IR NAKTLI
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

ANTANAS M. PHILLIPS

TOMAS IR LAURYNAS LABANAUSKAS

8307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS
(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET REdpublic 7-1213

2314 WEST 23rd PLACE VILtina 7-6672

11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, IL. 974-4410

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

MAUJENOS, CHICAGO 8, ILL. Wednesday, December 21, 1977

TRUMPAI

— P. Mičiulis, Gulfport, Fla., mums taip rašo: "Prie šio įde-
du 40 dol. pinigine perlaide už
metinę Naujųjų prenumeratą.
Naujienas prašau siųsti p. Stasiui
Stulpinui, gyv. Griffith, Ind.,
nurodytu adresu. Naujųjų pre-
numeratą skiriu dovanai jo ve-
dybų progai". Dėkojant mūsų
mielam rėmėjui p. Mičiuliui už
tokį pavyzdžio vertą dovanos
parinkimą, kartu su juo sveiki-
name p. Stulpiną ir jo žmoną.

linkėdami jiems daug laimės ir
meilės visame jų gyvenime.

Vladas Mikutis iš Brige-
porto lankėsi Naujienose ir sa-
vo vizitu, džentelmeniškai elg-
sena ir sveikinimais bei linkėji-
mais sukėlė šventiškas nuotai-
kas. Dekui. Taip pat dėkui už
nuolatinių lietuviškos spaudos
rėmimą ir už \$10 auką Naujie-
noms.

— Bronius Sedleckas iš Brige-
porto apylinkės šeštadienį buvo
atvykęs į Naujienas pasimatyti
su čia dirbančiais pažįstamais,
pasikeisti su jais šventiniais svei-
kinimais ir linkėjimais. Dėkui

už ta progą įteiktus \$10 Naujie-
nų paramai.

— LSST Sąjungos Garbės Teis-
mo pirm. Marijonas Šnapštyz
su visa šeima linki sesėms-bro-
liams šauliams, bėliuliams ir gi-
minaičiams tyro džiaugsmo šv.
Kalėdose ir laimės kupinų N.
1978 m. (Vieton kortelių — ski-
ria auka "Naujienoms").

— Ona ir Stasys Stanaičiai
iš Brighton Parko sveikina vi-
sus gimines, draugus ir pažįsta-
mus Kalėdų švenčių progai lin-
kėdami visiems linksmam sutik-
ti Naujuosius Metus ir daug
laimės bei sveikatos juose. Taip
pat siūnia sveikinimus ir ge-
rus linkėjimus visiems Naujųjų
bendradarbiams ir darbuoto-
jams, o vietoje kalėdinių kor-
telių paremia Naujųjų leidimą
\$20 auka.

— Beverly Shores Lietuvių
klubo valdyba sveikina savo na-
rius ir visus plačios apylinkės
tautiečius šv. Kalėdų progai ir
visiems linki geros sėkmės nau-
juose 1978 metuose. Ta proga
klubas paskyrė aukas spaudai
paremti, jų tarpe Naujienoms
\$25, kuriuos atsiuntė per klubo
sveikinimą ir auką, dėkojam
sveikinimą ir auką, dėkojam
valdybai ir visiems to klubo na-
riams.

— Jonas Smalls, 3525 Mon-
roe St., Omaha, NE 68107, Amė-
rikos Lietuvių Tarybos atstovas
ir spaudos bendradarbis, sveiki-
na spaudos darbuotojus ir savo
pažįstamus su Kalėdų šventėmis
ir ta proga paremia Naujųjų lei-
dimą \$5 auka.

— Nuotalkingų Kalėdų šven-
čių ir laimingų Naujųjų Metų
draugams ir pažįstamiems linki
ir ta proga aukoja \$10 Naujie-
noms Aldona Pankienė ir Kor-
nelija.

— Elvyra Skopienė ir Liuda
Dubauskienė iš Cicero lankėsi
Naujienose pasveikinti darbuo-
tojus ir palinkėti jiems geros
sveikatos, o dienraščiu geros
sėkmės. Dėkui už vizitą ir įteik-
tas penkines Naujųjų paramai.

— Vyskupo Vincento Brizgio
kunigystės 50 m. sukakties mi-
nėjimas Chicagoje bus sausio
22 d. Duosia specialų komitetą.

— Antanina ir Albinas Repšiai

iš Bellwood, Ill., šv. Kalėdų ir
Naujųjų Metų progai sveikina
visas gimines, draugus ir pažįsta-
mus, o taip pat Naujųjų
Redaktorių ir visą jo štabą ir
linki visiems kuo nuotaikingiau
siai praleisti šventes, sveikintųjų
ir laimingiausių 1978 Metų.

Vietoj kalėdinių kortelių au-
kvoja "kvoteri" Visų Lietuvių
Laikraščiu paremti.

— Juozas Ulevičius iš Mar-
quette Parko, "Pirmyn" choro
ir daugelio lietuviškų organi-
zacijų narys, ilgą laiką tarnavo
Burlingtono geležinkelio stoty-
je, kurią uždarius, pakviestas į
eksplotacijos bei sąstatų sudar-
ymo skyrių atsakomingsoms
pareigoms Cicero stotyje.

— Poetas Bernardas Braz-
džionis, Vista, Ca., Australijos
lietuvių kviečiamas, dalyvaus
Vasario 16 minėjimuose.

— Juozas Bagdžius pranešė,
kad Registruotos Marquette
Parko Lietuvių Bendruomenės
apylinkės visuotinas narių susi-
rinkimas įvyks 1978 metais sau-
sio 15 dieną Marquette Parko
parapijos salėje.

♦ Tony Paznekas, anksčiau
turėjęs Phillips Cleaner, buvu-
sį 6910 So. Western Ave., da-
bar išsikėlė į 5339 So. Washten-
aw Ave. Jis yra vyriškų ir
moteriškų drabužių siuvėjas ir
pritaikymo profesionalas.
Tel. GR 6-7603

Ilgametis patyrimas — sąžiningas darbas
Jei ruošiatės keliauti — kreipkitės į Lietuvių Istaigą:

American Travel Service Bureau
9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643
Telef. 312-238-9787

• Nemokamas patarnavimas užsakant lėktuvų, traukinių, laivų kelio-
nių (cruises), viešbučių ir automobilių nuomavimo rezervacijas; Parduoda-
me kelionių draudimus; Organizuojame keliones į Lietuvą ir kitus kraštus;
Sudarome išskirtimus giminių apsilankymui Amerikoje ir teikiame infor-
macijas visais kelių reikalais.

• Taupykite skrisdami Chartered lėktuvais, tik reikia rezervuoti vietas
iš anksto — prieš 45-60 dienų.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

MARIJA NOREIKIENE

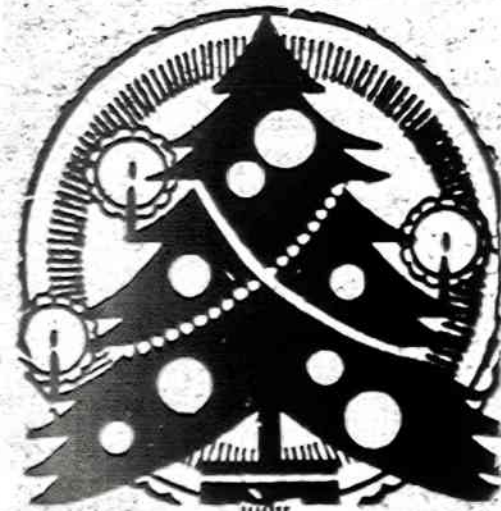
2808 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. WA 5-2787

Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.
MAISTAS IŠ EUROPOS SANDĖLIŲ.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
1501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. WA 5-3773
1333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608 • Tel. 254-3279
V. VALANTINAS

CHICAGO LIETUVIŲ NAŠLIŲ, NAŠLIUKIŲ IR PAVIENŲ DRAUGISKAS KLUBAS

LINKI UINKSMŲ KALĖDŲ IR LAIMINGŲ NAUJŲ
METŲ NAUJENOMS, VISIEMS NARIAMS
IR DRAUGAMS

LEO VAICEKAUSKAS — Pirmininkas
JULIA SACAUSKAS — Vicepirmininkė
VIKTORIA CINKA — Nut. rašt. ir koresp.
ROŽE DIDŽALVIS — Finansų rašt.
ANNA WAICHAKI — Kontrolės rašt.
ANNA CASEY — Išdinininkė

REAL ESTATE

Namai, Žemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE

Namai, Žemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS
IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKĖJIMAMS
DEL VISŲ INFORMACIJŲ KREIPITIS Į
MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

MORINIS BUNGALOW — 3 mie-
gamai, 30' sklypas, naujas šildymas,
tuoj galima užimti, prie 65-tos ir
Artesian, nebrangus.

TIK SAVUJŲ TARPE!
4 VIENETŲ mūras ir garažas. Nau-
jas gazu šildymas. Našle atiduoda už
\$38,800.

SIMAITIS REALTY

Notary Public

Insurance, Income Tax
2951 W. 63rd St. Tel. 436-7878

M. L. S.

Gausus namų pasirinkimas
pietvakariuose

BUDRAITIS REALTY

Ivairi apdrauda — INSURANCE
BUTŲ NUOMAVIMAS — parenkam
nuomininkus
4243 W. 63rd St., Chicago
Tel. 767-0600.

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

MAINTENANCE MECHANICS

For plant in heavy
metals industry.
Applicants must have well
rounded mechanical background of
conveyor systems, overhead cranes,
hydraulic systems and other
plant machinery.
Welding experience also required.
R. LAVIN & SONS, INC.
3426 S. KEDZIE AVE.
An equal opportunity employer

INDUSTRIAL MAINTENANCE

General Machine Maintenance
with some Lathe Experience.
Must have natural Mechanical
Aptitude and good references.
737-8500

TERROS

DOVANŲ PREKYBA

iki pat Kalėdų atdara kasdien
nuo 10 iki 8 val. vak., šeštadieniais
— nuo 10 iki 5 val. vak.,
sekmadieniais — nuo 11 iki 4 val. v.
TERROS ADRESAS:
3237 West 63 St., Chicago, Ill. 60629,
tel. 434-4660.

* Pasakyti tiesą šiais laikais
yra pats svarbiausias reikalas ir
būtiniausias uždavinys. Dėl tie-
sos ir teisybės Naujienos nie-
kuomet nebijojo ir nebijo kon-
frontacijos, nors dabar daug
Naujienos buvo ir yra už de-
mokratiją ir toleranciją. Deja,
jos negali toleruoti Lietuvos
okupacijos tolerantų ir pasifiki-
jusių tipų bendradarbių tojus
visiškoje laisvėje.
Todėl šio pasimetimo ir ili-
zijų laikotarpiu Naujienos yra
būtinės kiekvienam lietuviui.
Reikia prisidėti prie sąjūdžio
pavieginimo Naujųjų skaity-
tojais.

ELECTROS ĮRENGIMAI,
PATAISYMAI
Turis Chicago miesto leidimą,
Dirbu ir užmėsčiuose greit, ga-
rantuojam ir sąžiningai
KLAUDIJUS PUMPUTIS
4358 So. Washenaw Ave.
Tel. 727-3559

- DĖMESIO
62-80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI
Tiktai \$98 pusmėnuo automobilis
Liability apdraudimas pensininkams
Kreipkitės
A. LAURAITIS
4445 So. Ashland Ave.
523-5775

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI ir BRANGENYBĖS
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Telef.: Republic 7-1941

M. SIMKUS
Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450
Taip pat daromi vertimai, giminių
iškvietimai, pildomi pilietybės pra-
šymai ir kitoki blankai

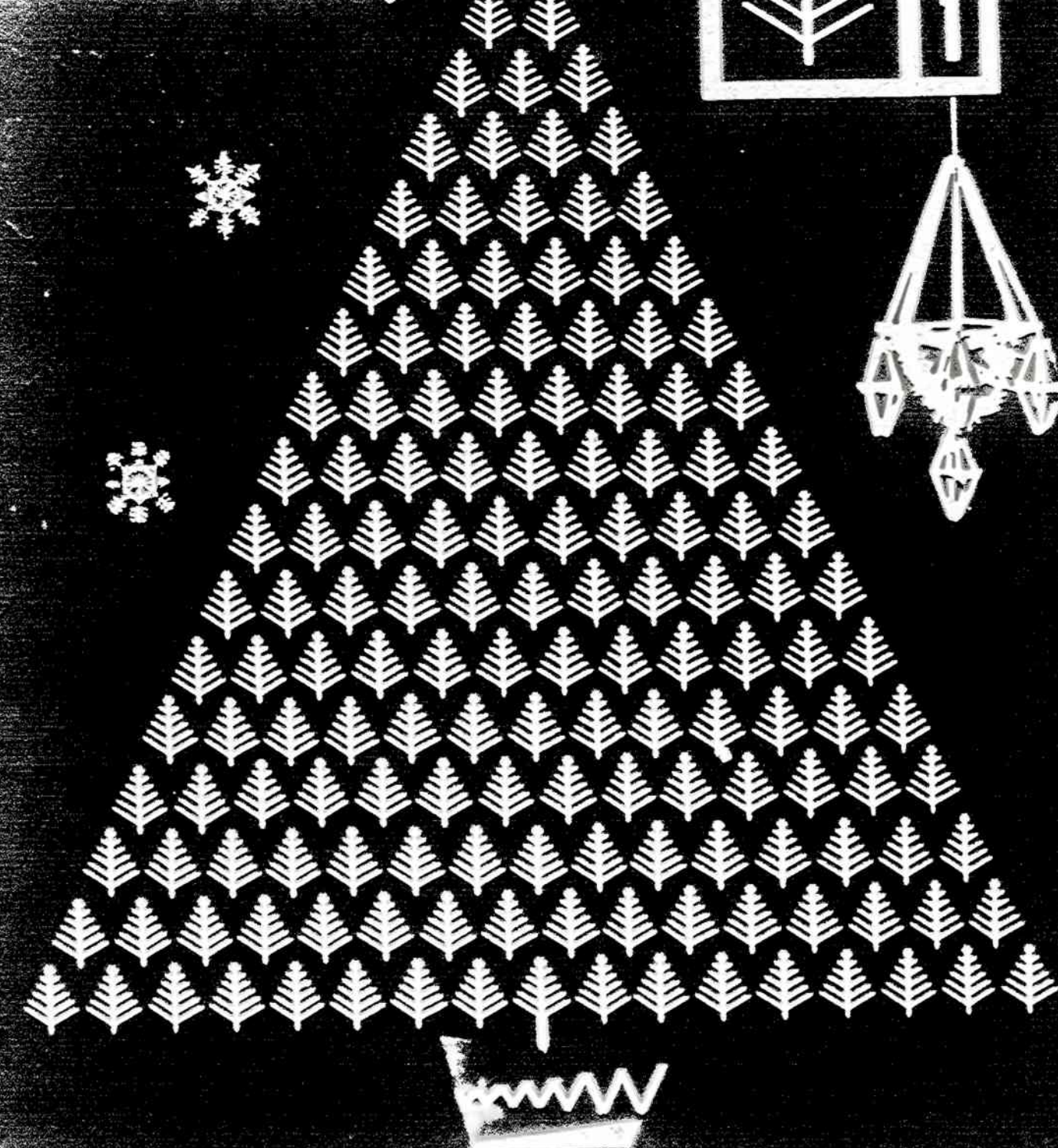
Siuntiniai į Lietuvą
ir kitus kraštus
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-598

BEST THINGS IN LIFE
Lail Frank Zepolis
1208 1/2 W. 75th St.
GA 4-6654
State Farm Life Insurance Company

Didžiausias kailių
pasirinkimas
pas vienintelį
lietuvių kailininką
Chicagoje
**NORMANA
BURŠTEINA**
Tel. 263-5826
(įstaigos) ir
677-8485
(buto)
185 North Wabash Avenue
2nd Floor Chicago, Ill. 60601

— NAUJENOS, CHICAGO 6, ILL. Wednesday, December 21, 1977

LINKSMŲ KALĖDŲ

First National Bank of Evergreen Park
3101 WEST 95th. STREET • GA2-6700 • PR9-6700